

DE CODE VAN DE OPENBARE WEG, EEN WERELD VAN VERSCHIL?

In de media hebt U allicht vernomen dat vanaf het najaar 2025 de nieuwe wegcode in voege treedt.

Eigenlijk mogen we dan niet meer spreken van de wegcode maar van de code van de openbare weg.

Hierna pogen wij U een eerste overzicht te bezorgen van de nieuwigheden in deze nieuwe wetgeving. Het is evenwel niet de bedoeling om volledig te zijn.

We wensen vooral de belangrijkste wijzigingen mee te geven.

Waar in de oude wegcode voornamelijk “koning auto” als de belangrijkste weggebruiker werd aanzien, poogt de nieuwe wetgeving ook meer aandacht te hebben voor voetgangers en fietsers.

De wijzigingen van de regels hebben zowel betrekking op voetgangers, fietsers, gebruikers van speedpedelecs, bromfietsers als voor motorfietsers als bestuurders van personenvoertuigen en vrachtwagens.

Ook de verkeersborden wijzigen op verschillende vlakken.

Wat wijzigt er nu precies in die code van de openbare weg? Een overzicht.

- **Voetgangers**

- Bij het parkeren van tweewielers ((brom-,motor-)fietsen) op het voetpad zal altijd 1,5 meter vrije doorgang gerespecteerd moeten worden voor voetgangers.
- De afstand tussen een bewegend voertuig en een voetganger zal altijd minstens 1 meter zijn, en 1,5 meter buiten de bebouwde kom. Dit geldt voor alle voertuigen.
- Een kruispunt diagonaal oversteken zal mogen wanneer er een verkeersbord “vierkant groen voor voetgangers” is.



- Groepen voetgangers die 's avonds of 's nachts reizen, zullen kunnen kiezen tussen het gebruik van verlichting (één aan de voorkant en één aan de achterkant van de groep) of het dragen van een retro-reflecterende vestje voor elk lid van de groep.

- **Fietsers**

- Er komt een nieuw verkeersbord dat aangeeft dat het gebruik van het fietspad optioneel is.

Dat wil zeggen dat je het fietspad dan mag gebruiken, maar dat het niet verplicht is.

Het blijft nog wel verplicht met het bord D7.



Gebruik fietspad optioneel

Gebruik fietspad verplicht

- Fietsen op het voetpad zal worden toegestaan tot 11 jaar, op dit moment is dat 9 jaar.
- De grootte van groepen fietsers wijzigt:

Op vandaag heeft zo'n groep minimum 15 leden en maximum 150, dat wordt minimum 10 en maximum 100.

Er dient wel opgemerkt worden dat er bij zo'n groep fietsers nog bijkomende verplichtingen gelden, zoals bv hun plaats op de weg of het al dan niet aanwezig zijn van een seingever.

- Een kruispunt diagonaal oversteken zal mogen wanneer er een verkeersbord "vierkant groen voor fietsers" is.



- Fietsers (en tweewielers) zullen traag rijdende voertuigenrijen mogen voorbijsteken.
- De lijst met vereisten voor de uitrusting voor fietsers (lichten, reflectoren, remmen en fietsbel) wordt sterk vereenvoudigd en gestandaardiseerd.
- Er komt een nieuw verkeersbord om aan te geven dat fietsers en gebruikers van speedpedelecs door rood of oranje licht mogen rijden om linksaf te slaan met de uitdrukkelijke voorwaarde dat ze zich wel houden aan de van toepassing zijnde voorrangsregels.



- Waar men de fietsers extra bescherming wilde geven, is het aanleggen van afzonderlijke trottoirs niet altijd mogelijk.

Dit heeft de wetgever ertoe bewogen om “gedeelde” trottoirs in te richten waarbij de voetgangers nog altijd absolute voorrang hebben.

- **Speedpedelecs**

- Speedpedelecs zullen op meer plaatsen toegelaten worden, bijvoorbeeld in voetgangerszones en speelstraten, de gebruikers moeten er stapvoets rijden en met respect voor voetgangers en andere weggebruikers.
- Net als bromfietsen moeten gebruikers van speedpedelecs specifieke regels volgen wanneer ze in groep rijden.

In principe moeten de bestuurders van speedpedelecs ook de regels volgen zoals die van toepassing zijn op fietsers. Daarop zijn wel twee uitzonderingen:

- ze mogen niet rijden op het deel van de openbare weg dat gebruikt moet worden door voetgangers en fietsers.
- in zones met een snelheidsbeperking van 50 km/u (meestal is dat in de bebouwde kom) zijn het fietspad en het deel van de openbare weg dat verplicht is voor voetgangers, fietsers en bromfietsers van klasse A, niet verplicht voor hen.

- **Bromfiets B**

- Bestuurders van bromfietsen categorie B zullen verplicht worden om de rijbaan te gebruiken, en niet het fietspad, als de maximumsnelheid 50 kilometer per uur of minder is.
- Bestuurders van bromfietsen categorie B zullen bij eenrichtingsverkeer enkel nog de rechterhelft van de rijbaan mogen gebruiken.

- **Motorfietsen**

- Verkeersbord C35 (inhaalverbod, zie afbeelding hieronder) zal ook voor motorfietsen gelden.



- Bestuurders van motorfietsen zullen mogen gebruik maken van de reddingstrook.
- Parkeren op de weg zal in het verlengde van de rijbaan moeten gebeuren. Het mag niet meer loodrecht.

- De wegbeheerder kan ervoor kiezen om het parkeren van motorfietsen op voetpaden in een zone te verbieden.

- **Auto's**

- De bestuurder en passagier (meerderjarig) kunnen worden beboet als de passagier geen gordel draagt.
- Bij defect voertuig of in geval van ongeval is het inschakelen van alle richtingaanwijzers verplicht indien dit technisch mogelijk is. Anders moet de gevarendriehoek op een afstand van 100 m worden geïnstalleerd op autosnelwegen en andere snelwegen.
- Het gebruik van lichten, inclusief stand- en dimlichten, wordt bij slecht zicht verplicht - net als mistlichten - wanneer zicht onmogelijk is op een afstand van minder dan 100 meter.

- **Overige aanpassingen**

- Er komen genderneutrale verkeersborden.
- Parkeren en stilstaan met fietsen of steps wordt verboden op blindegeleidingstegels en op plaatsen die gereserveerd zijn voor mensen met een handicap.
- Voor personen met een beperkte mobiliteit wordt de minimumleeftijd voor het gebruik van gemotoriseerde voortbewegingstoestellen (inclusief elektrische steps) afgeschaft. Ze mogen stapvoets rijden op voetpaden en daar parkeren.
- Het verbod op stilstaan komt bovenop het parkeerverbod op volgende plaatsen:
 - waar de doorgang van trams zou worden belemmerd
 - op parkeerplaatsen voor personen met een handicap
 - op busbanen
 - op fietspaden (aangeduid door verkeersborden D9, D11, D13 en D15)
 - op rotondes
- Verkeersborden die het verkeer op busbanen regelen zijn van toepassing op alle (door de wegbeheerder toegestane) voertuigen die deze rijstrook gebruiken.
- Als alleen voertuigen van openbaar vervoer zijn toegestaan op de busbaan (en andere zoals fietsen of taxi's, als een onderbord dat bepaalt), mag een ander voertuig de busbaan gebruiken om van richting te veranderen, maar alleen vanaf het punt waar de lijn wordt onderbroken.

- **Nieuwe verkeersborden**

De code van de openbare weg introduceert acht nieuwe gevaarsborden:



Zachte berm



IJzel of sneeuw



Mist



Mogelijke aanwezigheid van ruiters



Files



Ongeval



Spoorvorming



Verzinkbare paaltjes

Er komt ook een nieuwe categorie verkeersborden: “verkeersborden met bijzondere voorschriften”.



Deze categorie is gemakkelijker te lezen voor gebruikers en omvat borden die zones aangeven waar specifieke regels gelden (voor snelheid, inhalen, parkeren, enzovoort). Voor meer duidelijkheid kan de maximaal toegestane snelheid (die van gewest tot gewest kan verschillen) worden aangegeven.

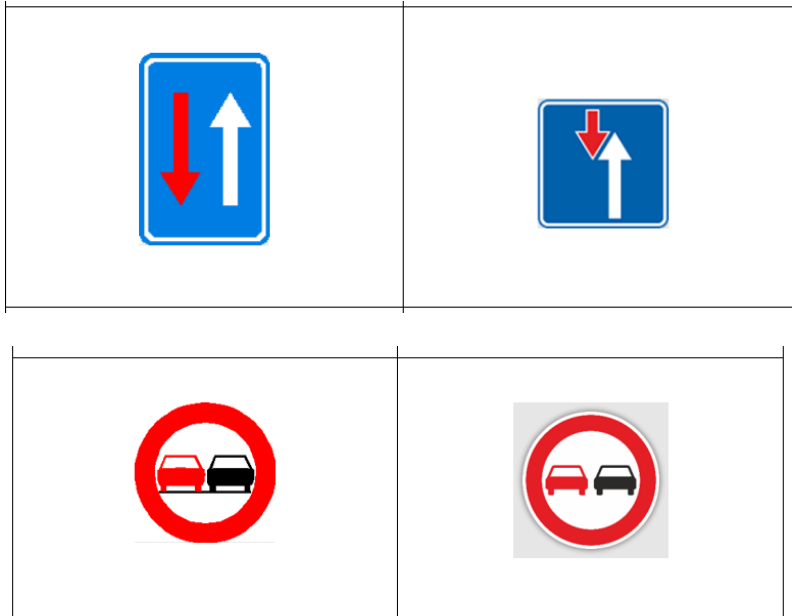
Dit zijn bijvoorbeeld schoolomgevingen, voetgangerszones, ontmoetingszones en fietspaden.



Er worden ook enkele verkeersborden “gemoderniseerd”.

Beweerdelijk om ze beter leesbaar te maken:

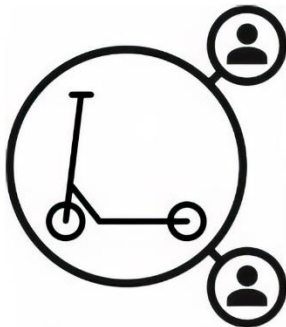
Vóór	Na
 A triangular warning sign with a red border. Inside, a black silhouette of a person is walking across a road with dashed lines.	 A triangular warning sign with a red border. Inside, a black silhouette of a person is walking across a road with dashed lines. The sign is set against a light gray background.



- **Nieuwe symbolen**



Bakfiets



Gedeelde voertuigen

- **Optimalisatie van de verkeersveiligheid in het algemeen**

- De nieuwe code van de openbare weg verduidelijkt en benadrukt de voorzichtigheidsregels die altijd voor alle weggebruikers gelden, in het bijzonder voor kwetsbare weggebruikers.
- Het verbod op tripling (dubbel inhalen) geldt ook als het eerste dubbel ingehaald voertuig een motorfiets, een fiets of bromfiets is.
- De veiligheidsafstand die moet worden aangehouden tot het voorliggende voertuig komt overeen met de afstand die dat voertuig heeft afgelegd gedurende een periode van ten minste twee seconden in zones waar de snelheid hoger is dan 50 kilometer per uur.
- Retro-reflecterende vestjes zijn nu ook verplicht op snelwegen en in tunnels (naast snelwegen).

- **Eerdere aanpassingen van de Wegcode**

Ook eerdere aanpassingen van de Wegcode mogen uiteraard niet vergeten worden nu die uiteraard ook in de code van de openbare weg zullen van toepassing zijn. Er kan o.a. verwezen worden naar:

- Nieuwe regels voor steps : minimumleeftijd 16 jaar, verbod om passagiers mee te nemen en verbod om op de trottoirs te rijden (behalve voor personen met beperkte mobiliteit).
- Introductie van een middenrijbaan (één centrale rijstrook voor gemotoriseerd verkeer, geflankeerd door twee zijstroken voor “zachte” vervoerswijzen);
- Verduidelijking van de parkeerregels voor elektrische voertuigen;
- Nieuwe regels voor speedpedelecs (toegestaan op de D94-fietspaden en mogen de verkeersborden B22 en B235 gebruiken) en voor ligfietsen (waar de maximumsnelheid 50 km/u is, mogen ligfietsen naar keuze de rijbaan, het fietspad of de D106 gebruiken)
- Nieuwe mogelijkheid voor alternerend parkeren tussen types voor verschillende types voertuigen met het verkeersbord E9j.
- Tweekleurige lichten voor voetgangers en fietsers.
- Fietsstraat tot het volgende kruispunt.

Het invoeren van een nieuw reglement is één ding, het in concreto implementeren, is uiteraard een andere zaak.

Waar de code van de openbare weg dus ingaat vanaf de herfst 2025 zal het uiteraard nog zeer lang duren vooraleer alle gewijzigde verkeersborden zijn aangepast of wanneer nieuwe verkeersborden of nieuwe verkeerslichten zullen geplaatst worden.

Er kan bezwaarlijk gesproken worden van een zeer grote wijziging van de verkeersregels.

Wel moet vastgesteld worden dat de privileges van “koning auto” wat worden ingeperkt ten voordele van bv fietsers en voetgangers hetgeen uiteraard zeer positief is nu het verkeerslandschap in Vlaanderen (en België) de laatste jaren op substantiële wijze is veranderd.

Of die nieuwe regels ook voor de gebruikers een grote verandering zal teweegbrengen, zal nog moeten blijken.

Of die nieuwe regels de verkeersveiligheid zal ten goede komen, zal pas na enkele jaren duidelijk zijn.

Hebt U vragen over de wegcode of de code van de openbare Weg, kunt U ons altijd contacteren.